

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Olomouc, Františka Stupky 16

Františka Stupky 16/953, 779 00 Olomouc

Identifikátor: 600 140 148

Zřizovatel: Obec Olomouc, Horní náměstí 1/001, 771 27 Olomouc

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 17. - 21. leden 2000

Čj.	132 71/00-11014
Signatura	om2ct105

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Základní škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Sdružuje základní školu s kapacitou 1 133 žáci, školní družinu a školní jídelnu. Ve školním roce 1999/2000 má v 32 třídách 768 žáků. Na obou stupních školy je po 16 třídách, z toho jsou 4 třídy 1. stupně umístěny ve vedlejší budově přístupné přes školní dvůr. Výuka probíhá podle schválených vzdělávacích programů:

- Obecná škola, učební plán čj. 12 035/97-20 ve 4. a 5. ročníku
- Základní škola, učební plán čj. 16 847/96-2 v 1. - 3. a 6. - 8. ročníku
- učební plánu čj. 21 968/96-22 pro třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů vždy v jedné třídě 6. - 9. ročníku
- upravených učebních dokumentů čj. 18 730/91-20 v 9. ročníku.

Žáci mají možnost výběru mezi německým a anglickým jazykem.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň

Kontrola úrovně průběhu a kvality vzdělávání byla provedena v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda.

Společná zjištění a hodnocení týkající se plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, interakce a komunikace ve sledovaných předmětech

Tematické a časové plány byly zpracovány podle schválených učebních dokumentů takto:

V českém jazyce bylo učivo 1. ročníku rozčleněno v souladu s učebními osnovami. Plánování učiva 2. a 3. ročníku důsledně nerespektuje úpravy a doplňky obsahu a rozsahu jazykového vyučování vzdělávacího programu Základní škola platné k 1. 9. 1998. Rozvržení učiva ve 4. a 5. ročníku koresponduje s osnovami vzdělávacího programu Obecná škola – druhá možnost jen částečně, nejsou v ní zahrnuty některé pasáže mluvnického a pravopisného učiva.

Zpracování matematického učiva převážně respektuje učební osnovy. Rozvržení učiva druhého a pátého ročníku kopíruje obsah používaných učebnic, některá témata překračují učební osnovy obou zvolených vzdělávacích programů. Tato skutečnost byla se zástupcem ředitele pro 1. stupeň projednána. Českou školní inspekci bylo doporučeno, aby rozšiřující učivo bylo zařazeno do výuky jen pro žáky matematicky talentované. Tím se předejde možnému přetěžování ostatních žáků.

Učivo prvouky a vlastivědy je v tematických a časových plánech zpracováno podle užívaných učebnic.

Porovnáním předložených tematických a časových plánů učiva s učebními osnovami a se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy sledovaných předmětů byly ke dni konání inspekce plněny. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Výuka sledovaných předmětů je zajištěna v souladu s požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, jejichž prostorové podmínky nejsou vždy pro daný

počet žáků optimální. Třídy jsou vybaveny novým i starším udržovaným nábytkem, prostředí tříd je estetické. V některých učebnách jsou zřízeny odpočinkové kouty pro relaxaci žáků. Fond učebnic je průběžně doplňován. Učební pomůcky jsou účelně využívány, učitelé při výuce používají i pomůcky vlastnoručně vyrobené. Školní knihovna je dobře vybavena. Knihy určené pro společnou četbu a knihy encyklopedického charakteru jsou umístěny ve třídách a žákům jsou volně přístupné.

Psychohygienické zásady výuky byly ve většině navštívených hodin dodrženy. Pestré střídání nejrůznějších činností a zařazování relaxačních uvolnění bylo pozorováno především v nejnižších ročnících. Zařazování hodin jazykového vyučování ve 4. a 5. ročníku jako koncových (5. vyučovací hodina) není z hlediska psychohygienických a didaktických zásad optimální. Ojediněle bylo zjištěno vadné sezení žáků při čtení a psaní. V navštívených hodinách byl uplatňován diferencovaný přístup, učitelé zohledňovali integrované žáky. Domácí úkoly byly zadávány jednotně i diferencovaně, kumulace náročných písemných prací nebyla zjištěna.

Učitelé usilovali o rozvoj komunikativních schopností žáků, respektovali jejich osobnost. Prostor pro vyjádření vlastních názorů byl vytvořen především v těch hodinách, do kterých byla zařazována skupinová práce. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, projevy nežádoucího chování nebyly pozorovány.

Kontrola sešitů sledovaných předmětů prokázala rozdílnou, v některých případech velmi nízkou úroveň grafické úpravy žakovského písma i některých vzorů předepsaných učiteli. Sešity jsou učiteli opravovány, občas chybí následné opravy žáků.

Při klasifikaci jsou žáci hodnoceni nesprávně i známkami se znaménky mínus.

Plánování a příprava výuky mají průměrnou úroveň, personální podmínky jsou vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky stejně jako interakce a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality výuky jednotlivých předmětů

Český jazyk

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku a schopnostem žáků, výběr, sled a množství informací byly přiměřené specifickým podmínkám jednotlivých tříd. Cílem vyučovacích hodin bylo upevňování znalostí jednotlivých součástí mluvnického učiva a literárních pojmů. Vztah žáků k učivu byl motivován úvodním zařazováním písni a říkanek, ve vyšších ročnících řízeným rozhovorem. Opakování a procvičování látky probíhalo především ústní formou.

Pozitivní bylo užití diferencovaného a skupinového vyučování, didaktických her při nácviu analýzy a syntézy slabik. Učitelky dbaly na důsledné zdůvodňování pravopisných jevů, individuálně i frontálně se žáky vyhodnocovaly zadané úkoly. Nová látka byla vyvozována metodou řízeného rozhovoru, vysvětlováním, ve vyšších ročnících též čtením a analýzou textu s výkladem.

V některých hodinách byly zjištěny metodické chyby při nácviu čtení, nesprávně byly zdůvodňovány některé pravopisné jevy. Vyučovací čas byl neefektivně využit při práci u tabule. Nevhodně byly používány návodné a obrácené otázky. Při výuce podle vzdělávacího programu Obecná škola chyběly prvky dramatické výchovy. Ojediněle bylo zjištěno tolerování nespisovného vyjadřování žáků.

Znalosti žáků jsou prověřovány převážně písemnou formou a hodnoceny známkami. V nejnižších ročnících užívali učitelé také ústní pochvalu. Ve vyšších ročnících učitelé ojediněle ironizovali žakovské výkony. Většina vyučovacích hodin postrádala závěrečné zhodnocení.

Kvalita výuky českého jazyka je s přihlédnutím k úvodním společným zjištěním hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Organizace výuky předmětu odpovídala stanoveným výukovým cílům. Učivo bylo interpretováno věcně správně, použité metody a formy práce měly různou kvalitativní úroveň.

Výuka byla obsahově zaměřena především na ústní a písemné opakování aritmetického učiva a řešení slovních úloh. Žáci byli účelně motivováni zařazením lidových rčení a pranostik, využitím mezipředmětových vztahů s důrazem na regionální prvky a vhodnou aktualizací učiva.

Učitelky do výuky často zařazovaly nejrůznější matematické hry a soutěže, dbaly na rozvoj logického myšlení, využívaly metody práce s chybou. Pozitivně je hodnoceno procvičování učiva pomocí konkretizace a abstrakce, uplatnění analýzy a syntézy, užití průběžného i srovnávacího opakování. Nová látka byla žákům předkládána metodou výkladu spojeného s využitím názoru, samostatná práce byla v některých hodinách diferencována dle schopností žáků. Problémové úkoly byly zadávány výjimečně.

V některých hodinách nebyly metody a formy práce adekvátních věku a schopnostem žáků. Učitelé se neshodli v užívání jednotné matematické terminologie a symboliky. Neúčelně byla zvolena samostatná práce.

Výkony žáků byly hodnoceny především známkami, u žáků nejnižších ročníků i formou pochvaly.

Ve výuce matematiky výrazně převládají pozitivní zjištění, její kvalita je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka a vlastivěda

Výuka všech sledovaných hodin byla dobře organizována. Učitelky střídaly metody: rozhovor, výklad, četbu k tématu, zařazovaly frontální, skupinovou i samostatnou práci, využívaly aktivity a spontaneity žáků. Při výkladu nového učiva vycházely ze znalostí a zkušeností žáků, kterým byl dán prostor k vyjádření vlastních názorů a kteří této možnosti využívali.

V úvodu i průběhu hodin učitelky žáky vhodně motivovaly, hodnocení žáků se omezovalo většinou na klasifikaci. Verbální pochvaly bylo v hodinách používáno málo.

Atmosféra hodin se vyznačovala vzájemnou důvěrou mezi žáky a učitelkami.

Negativem některých hodin bylo chybějící závěrečné hodnocení, v jedné hodině nestačili žáci z časových důvodů provést celý zápis. Učitelkami kontrolované žákovské sešity mají rozdílnou grafickou úroveň. Ve dvou třídách byly zjištěny dlouhé zápisy.

V organizaci, metodách a formách výuky sledovaných předmětů převládala pozitiva. Úroveň výuky prvouky a vlastivědy je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání na prvním stupni je ve sledovaných předmětech na velmi dobré úrovni.

Druhý stupeň

Kontrola úrovně průběhu a kvality vzdělávání byla provedena v předmětech cizí jazyk, český jazyk, matematika a fyzika.

Společná zjištění a hodnocení týkající se plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek

Výuka v uvedených předmětech probíhá podle deklarovaných učebních plánů. Aby byla zabezpečena její kontinuita a nedocházelo k obsahové duplicitě, zpracovali učitelé pro jednotlivé předměty tematické a časové plány, které jsou dodržovány. Plněny jsou i osnovy.

I když jsou všichni učitelé informováni o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení, v hospitovaných hodinách, s výjimkou českého jazyka a jedné hodiny fyziky, nebyla tato skutečnost zohledňována.

Výuka sledovaných předmětů je s výjimkou cizích jazyků zabezpečena v souladu s požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost. Kvalita výuky v některých hodinách však byla negativně poznamenána nezkušeností učitelů.

Pro výuku je ve škole dostatek prostor, jejichž estetická úroveň nepřekračuje průměr. Velikost žakovského nábytku odpovídá antropometrickým požadavkům, zařazení hodin do rozvrhu vyhovuje psychohygienickým a převážně i didaktickým zásadám. Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na probírané učivo, rozsahem byly přiměřené.

Plánování, příprava výuky a psychohygienické podmínky vytvořené pro výuku jsou velmi dobré, personální a materiální podmínky jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality výuky jednotlivých předmětů

Cizí jazyky

Při plánování cílů hodin byla dodržována zásada soustavnosti a spojení teorie s praxí. Příprava učitelů na sledované hodiny odpovídala učebním osnovám.

Všichni učitelé mají k dispozici magnetofon a nejdůležitější vizuální pomůcky, z nichž velkou část si dle vlastního uvážení a potřeby pořízují sami. Základní pomůckou pro žáky jsou učebnice a textové materiály, které svým obsahem odpovídají osnovám a přispívají k lepšímu zvládnutí učiva. Učební pomůcky jsou modernizovány a v hodinách účelně využívány.

Struktura většiny hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. V některých hodinách anglického jazyka učitel v průběhu vyučovacího procesu nesledoval výukové cíle.

Výuka byla vedena v příslušném cizím jazyce. Učitelé vyvozovali gramatické učivo ze situačních kontextů, navazovali na učivo předchozí a sledovali, pro jaké komplexnější vědomosti si žáci vytvářejí předpoklady. Metody a formy práce v nižších ročnících byly založeny na pozorování, poslechu, imitaci a tvořivých činnostech. V hodině německého jazyka se při nácviu výslovnosti pracovalo metodou práce s chybou s využitím poslechu magnetofonové nahrávky. Vhodně byly zařazovány mikrodialogy. Ve vyšších ročnících se žáci seznamovali s reáliemi a výuka byla zaměřena na komplexní rozvoj řečových dovedností. Organizace výuky umožňovala všem žákům uplatnění a práci individuálním tempem. Vyučovací čas byl ve většině hodin efektivně využit. Ojedinele se v metodách a formách práce negativně odrazily nedostatečné znalosti a zkušenosti z oblasti metodiky výuky cizích jazyků.

Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na probrané učivo, jejich rozsah byl přiměřený schopnostem a věku žáků.

Hodnocení výkonů žáků prováděné v hodinách bylo objektivní a učiteli zdůvodněné. Mělo pozitivní význam, nebylo hledáním chyb a nedostatků. Prokazované vědomosti a znalosti z anglického jazyka u žáků vyšších ročníků byly na nízké úrovni. Při probírání nového učiva si učitelé ověřovali pochopení zadávaných úkolů, upozorňovali na základní problémy a při jejich

řešení poskytovali žákům pomoc.

Podklady pro klasifikaci jsou v předmětu anglický jazyk získávány převážně na základě písemného ověřování znalostí žáků, což není v plné míře v souladu s osnovami, které zdůrazňují komunikativní charakter výuky jazyka.

Osobnost žáka byla v hodinách respektována, žáci měli ve většině hodin dostatek prostoru pro komunikaci a vyjádření svého názoru. V jedné hodině vážla komunikace mezi žáky a učitelkou.

Ve výuce cizích jazyků převládají pozitiva. Kvalita výuky je velmi dobrá.

Český jazyk

Struktura hodin odpovídala věku žáků. Při stanovení cílů hodin přihlíželi učitelé k mezipředmětovým vztahům a propojení teorie s praxí.

Organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění. V jazykových hodinách byl čas využíván efektivně, žáci mohli pracovat individuálním pracovním tempem. Učivo bylo vhodně aktualizováno, využívány byly životní zkušenosti žáků. Vyučovací čas nebyl efektivně využit při práci s literárním textem. Množství informací z oblasti literárněvědných poznatků překračovalo rámec požadavků kladených na žáky základní školy.

Při výuce byly uplatňovány metody výkladu s vysvětlováním, řízený rozhovor a metody problémové. Při vyvozování nového učiva vycházeli učitelé z praktických příkladů, z jejich analýzy a zobecnění. Otázky kladené učitelkami při frontálním i individuálním opakování a zkoušení byly žákům srozumitelné. Prověřovaly výchozí znalosti a vědomosti.

Hodnocení žáků bylo spravedlivé a slovně zdůvodněné, oceňována byla i snaha a aktivita. Pro zjištění úrovně vědomostí a znalostí žáků v předmětu český jazyk využívá škola dvakrát ročně jednotné testy.

Základní pomůckou při výuce byly učebnice. Učitelé využívali také názorné a audiovizuální pomůcky. Na modernizaci a pořizování nových pomůcek se podílejí všichni učitelé předmětu.

Zápisy učiva v kontrolovaném vzorku sešitů měly různou úroveň, od funkčních až po nevyhovující.

Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na probírané učivo, jejich rozsah i obsah odpovídal osnovám a psychohygienickým zásadám.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře.

Kvalita výuky předmětu český jazyk je velmi dobrá.

Fyzika

Učivo podle osnov vzdělávacího programu Základní škola je přehledně rozvrženo do čtyř ročníků. Jedna hodina fyziky ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů je dělena. Dělení je v souladu s učebním plánem pro tento výukový program.

Výuka probíhá v odborné učebně, ve které byl nově instalován rozvod elektřiny k žákovským stolům. Kabinet fyziky je vybaven převážně staršími standardními pomůckami a didaktickou technikou. Dostupné pomůcky i didaktická technika byly v hodinách vhodně využívány. Učebnicový fond je postupně podle ročníků obnovován, ale v průběhu inspekce neměli učebnice žáci 9. ročníku.

Z psychohygienického hlediska postrádaly hospitované hodiny zařazení relaxačních technik.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům. Rozdílnou kvalitu výuky v jednotlivých třídách (od vynikajících po ještě vyhovující) ovlivňovala i délka pedagogické praxe učitelek. Ve většině vyučovací hodin byly použity přiměřené metody a formy výuky:

výklad, řízený rozhovor, demonstrační i frontální pokusy, samostatná práce žáků.

V těch hodinách, které byly zaměřeny na opakování a ve kterých převládala přednáška, nebyl respektován věk žáků, chyběla zpětná vazba, zda si žáci procvičované učivo osvojili.

Z dělených hodin fyziky byla efektivní jen ta, ve které si žáci prakticky ověřovali dříve nabyté vědomosti.

Na začátku i v průběhu hodin byli žáci vhodně verbálně motivováni, většině hodin však chybělo závěrečné hodnocení. Klasifikace žáků při zkoušení byla objektivní. Vzájemné vztahy mezi učitelkami a žáky byly na velmi dobré a dobré úrovni, žáci vyšších tříd byli méně komunikativní.

Kvalita výuky fyziky je celkově dobrá. Zjištěná pozitiva a negativa jsou zhruba v rovnováze.

Matematika

Třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů jsou při výuce jedné hodiny děleny na skupiny. V některých ročnících je zbytečně zařazováno rozšiřující učivo.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách se standardním vybavením. Prostorové, tepelné i světelné podmínky jsou dobré. Učitelé mají k dispozici dostatek starších, funkčních pomůcek. Využívají je jen částečně, stejně jako didaktickou techniku. Škola vlastní i výukové programy, v průběhu inspekce nebyly použity. Nové učebnice mají žáci 6. a 7. ročníku, v 8. a 9. ročníku pracují se staršími učebnicemi a dalšími pomocnými materiály. Psychohygienickým zásadám výuky (držení těla při čtení a psaní, relaxace) nebyla věnována dostatečná pozornost.

Při výuce učitelé většinou uplatňovali tradiční metody a formy práce: výklad, rozhovor, frontální a samostatná činnost při dostatečném využití tabule, učebnic a sešitů. Učitelé kladli důraz na mechanické zvládnutí matematických činností, rozvíjení logického myšlení a schopnosti aplikovat učivo. Struktura hodin, pracovní tempo, obsah i rozsah učiva ve většině hodin odpovídaly věku i schopnostem žáků. Méně byly zařazovány skupinové aktivity, problémové a motivující úlohy. V rámci opakování a procvičování byl převážně kladen důraz na schopnost aplikovat teoretické vědomosti při řešení příkladů a pochopení souvislostí. Žáci měli prostor pro vlastní úsudek a názor, tuto možnost seberealizace málo využívali. Učivo bylo interpretováno na vysoké odborné úrovni. Individuální přístup byl uplatňován zejména při samostatné práci a při řešení úloh u tabule. Málo efektivní byly hodiny, ve kterých převažovalo pouze řešení příkladů u tabule.

Ve většině hodin učitelé žáky průběžně motivovali, motivace se často mýjela účinkem.

Slovní hodnocení výkonů žáků mělo vždy pozitivní charakter, klasifikace byla využívána výjimečně. Hodnocení známkou za rychlost a přesnost znevýhodňovalo pomalejší žáky. Princip zpětné vazby byl uplatňován jen částečně. Prověřování vědomostí probíhá zejména formou písemných prací (desetiminutovky, tematické prověrky, čtvrtletní práce). Klasifikace je prováděna pomocí objektivních bodových stupnic. Obsah čtvrtletních písemných prací odpovídá probranému učivu. Učitelé neprovádějí důsledně analýzu chyb a nedostatků.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na korektním jednání. V hodinách měli žáci prostor pro vyjádření svého názoru. Učitelé je vedli k přesnému a srozumitelnému vyjadřování. Dobrý verbální projev pedagogů pozitivně ovlivňoval průběh vyučování.

Kvalita výuky matematiky je celkově velmi dobrá, převládají pozitivní zjištění.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na druhém stupni je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení kvality vzdělávání na prvním i druhém stupni vychází především z hospitační činnosti v průběhu konání orientační inspekce, dále ze studia dokumentace učitelů, dokumentace metodických orgánů a žákovských prací. Výrazné nedostatky v kvalitě vzdělávání nebyly zjištěny.

Celkově je kvalita vzdělávání na obou stupních školy hodnocena jako velmi dobrá, s převahou pozitiv.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry ředitele související s dalším rozvojem školy nejsou zpracovány písemnou formou. Ředitel formuloval své záměry ústně, některé termínované úkoly z oblasti výchovně-vzdělávací činnosti má funkčně zpracovány ve vlastním počítačovém programu.

Plán práce školy s názvem Hlavní úkoly a zaměření školy na školní rok 1999/2000 obsahuje výčet pravidelných akcí školy s určením termínů pedagogických a provozních porad, třídních schůzek, školních prázdnin a různých akcí výchovně-vzdělávacích. V další části tohoto dokumentu je uveden seznam hlavních akcí školy za uplynulý školní rok a úkoly výchovně-vzdělávací, které jsou opakovaně platné pro každý školní rok od roku 1993. S malými obměnami se opakují stejné formulace. Tato část plánování má formální charakter.

Funkční jsou týdenní plány s adresným uvedením odpovědnosti pedagogických i správních zaměstnanců, datem splnění a s určením odpovědnosti člena vedení za kontrolu. S těmito plány jsou prokazatelně seznámeni všichni pracovníci školy.

Jiné plány (např. plány kontroly úrovně vzdělávání) předloženy nebyly.

Výuka probíhá podle výše uvedených vzdělávacích programů, jejichž učební plán je plněn. Od školního roku 2001/2002 se bude vyučovat již jen podle vzdělávacího programu Základní škola učební plán čj. 16 847/96-2 a nadále bude věnována péče žákům matematicky nadaným ve vybraných třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Se záměrem nevyučovat od uvedeného roku podle vzdělávacího programu Obecná škola nebyla rodičovská veřejnost prokazatelně seznámena.

Počet volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 1999/2000 je vzhledem k dobrému personálnímu zajištění pedagogie velmi omezený. Tuto skutečnost zdůvodňuje ředitel školy chybějícími finančními prostředky a převažujícím zájmem žáků o práci s počítači.

volitelné předměty:

informatika v 7. a 8. ročníku
jazykový seminář v 7. ročníku
vedení domácnosti v 9. ročníku

nepovinné předměty:

informatika ve třídách s rozšířenou výukou
matematiky v 6. - 9. ročníku
sportovní aktivity pro žáky 3. - 5. a 6. - 9. ročníku

Ze zájmových činností nabízí škola pouze kroužek informatiky pro žáky 6. ročníku, což je pro školu sídlištního typu nedostačující. Na tuto skutečnost poukazovali v dotaznících také rodiče žáků pěti tříd školy.

Ve škole je hodně žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, kteří byli vyšetřeni pedagogicko-psychologickou poradnou. Pro čtyři z nich, kteří jsou vedeni jako integrovaní, uplatňuje škola na základě splnění všech podmínek potřebných pro integraci finanční dotaci.

Tito žáci jsou většinou ve výuce zohledňováni. Odlišný přístup učitelů k jiným žákům se specifickými poruchami učení nebyl v průběhu hospitací zaznamenán.

V oblasti plánování jsou pozitivní a negativní v rovnováze, proto je tato oblast řízení hodnocena jako dobrá.

Organizování

Organizační systém je podrobně rozpracován. Kompetence vedoucích pracovníků jsou písemně stanoveny. Vztahy nadřízenosti a podřízenosti vyplývají ze schématu. Organizační struktura umožňuje efektivní řízení školy. Pravidelně probíhají porady vedení školy a pedagogické porady, další jsou svolávány podle potřeby. Jako poradní orgány byly zřízeny metodická rada složená ze sedmi vedoucích metodických komisí a pedagogická rada. Metodické komise se scházejí nepravidelně, metodická rada nejméně třikrát ročně. Pracovní náplň těchto orgánů je stanovena. Převládá řešení organizačních a materiálně-technických záležitostí, v menší míře jsou využívány v oblasti hodnotící a metodické. Zápisy z jednání jsou pořizovány, dokumentace upravující organizaci a chod školy je vedena. Administrativní nedostatek byl zjištěn v dokumentaci jednoho oddělení školní družiny. Na předepsaných tiskopisech nejsou vedeny záznamy o provedených komisionálních zkouškách a záznam o práci v zájmovém útvaru.

Informační systém ve škole umožňuje bezproblémový přenos informací k žákům i ostatním pracovníkům. Uplatňují se běžné mechanismy (včetně vnitřního telefonního okruhu, pravidelná jsou hlášení a zprávy ve školním rozhlase). Žáci i učitelé předávají své připomínky a podněty prostřednictvím schránek důvěry. Na všechny připomínky ředitel školy reaguje. Řád školy umožňuje činnost žákovské samosprávy, pro její vznik však nebyly zatím vytvořeny podmínky. Odkazuje na Úmluvu o právech dítěte, konkrétní práva žáků nejsou uvedena. Vhodným způsobem je zajišťována informovanost rodičů. Dostatek údajů o činnosti školy a jejím hospodaření ve většině bodů poskytuje výroční zpráva. Ochrana osobních dat a jiných důvěrných informací je zajištěna. Na veřejnosti se škola prezentuje zejména organizováním matematických soutěží, dnem otevřených dveří na 1. stupni, v menší míře je využíván okresní tisk.

Organizace vyučování (délky přestávek, počty vyučovacích hodin) je v souladu s obecně platnými předpisy. Odpolední vyučování je zařazováno v nejn nutnějších případech. Škola využívá možnost dělit při vyučování třídu na skupiny. V jednom případě ředitel školy nedodržel Příkaz ministra č. 10/1997 k dělení tříd pro výuku cizích jazyků v případě, když je počet žáků ve třídě vyšší než 24. Nejsou tak dodrženy didaktické zásady. Počty žáků při výuce předmětu v některých dalších třídách jsou vysoké (např. 23). Ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky (VI. A a VII. A) jsou rovněž vysoké počty žáků (34).

Koordinace při psaní kontrolních písemných prací a počtu individuálního zkoušení žáků v jednom dni není systematicky řešena.

Organizační a informační systém je funkční, jeho úroveň je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy má promyšlený systém operativního řízení. Mezi hlavní nástroje při řízení patří organizační řád a písemné rozdělení kompetencí mezi jednotlivé členy vedení. I když uplatňuje demokratické principy při řízení, důsledně vyžaduje plnění zadaných a plánovaných úkolů. Nesplnění se odráží ve stanovení výše nadtarifních složek platu. Každý začínající a nekvalifikovaný učitel má zajištěnu pomoc z řad zkušených učitelů, kteří na základě provedených hospitací podávají vedení školy svá hodnocení kvality práce těchto učitelů.

Vedení školy ve spolupráci s metodickou radou a odbory zpracovalo kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu. Systém udělování osobních příplatků a odměn je propracovaný, zajišťuje morální a hmotné stimuly pracovníků školy. Vyzvedá především dobré výsledky ve výchovně-vzdělávacím procesu a činnost nad rámec pracovních povinností.

Hodnocení práce pracovníků školy se provádí dvakrát ročně a je aktualizováno podle výsledků kontrolní činnosti v průběhu celého školního roku.

Sebehodnocení školy se uskutečňuje na klasifikačních poradách a při zpracování výroční zprávy.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti v písemné formě není zpracován. V oblasti ekonomické a personální je v maximální míře využíván počítač.

Z písemného rozdělení kompetencí vyplývá, že převážná část zodpovědnosti za kontrolu kvality výsledků ve výchovně-vzdělávacím procesu je ředitelem školy přenesena na zástupce, členy metodické rady a uvádějící učitele. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu se provádí především formou hospitací, které jsou náplní práce obou zástupců ředitele školy. Od začátku školního roku ke dni inspekce ředitel školy nehospitoval a nedokladoval svou kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu. Z hospitací zástupci ředitele školy pořizují zápisy a závěry z nich projednávají s jednotlivými učiteli. Předložené zápisy zástupců ředitele školy měly dobrou vypovídací úroveň. Při hospitacích sledují zástupci ředitele metody a formy práce, používané pomůcky, psychosociální klima třídy, hodnocení žáků. Při zjištěných nedostatcích jsou přijímána opatření, která mají většinou charakter finančního postihu, případně organizační změny (např. výměnu třídního učitele) nebo neprodloužení pracovní smlouvy.

Zástupci ředitele školy kontrolují také pedagogickou dokumentaci, práci předmětových komisí, práci výchovného poradce a třídních učitelů.

Kontrola provozu školy a jejího hospodaření je prováděna ředitelem školy.

V záměru vedení školy je zpracování srovnávacích testů pro hodnocení výsledků vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech. V době konání inspekce se uskutečnily srovnávací testy ve všech ročnících v předmětu český jazyk. Vedení školy neprovedlo analýzu výsledků testů. Testy svou náročností odpovídaly osnovám, nezohledňovaly žáky prospěchově slabé a žáky s poruchami učení.

Jiné evaluační nástroje pro sledování práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků škola nepoužívá.

Kvalita systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů je dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedených zjištění je kvalita řízení celkově hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina má šest oddělení s odpoledním provozem a dvě oddělení s ranním provozem. Všechny vychovatelky s výjimkou jedné splňují požadavky kladené na odbornou a pedagogickou způsobilost.

Prostorové podmínky pro činnost školní družiny jsou dobré. Čtyři oddělení mají samostatné místnosti, dvě další jsou umístěny v kmenových třídách 1. stupně. Vybavení školní družiny je již zastaralé - je ještě vyhovující. Žáci užívají starší nábytek, hračky i hry. Herny, třídy a chodby jsou vyzdobeny pracemi žáků školní družiny, u vchodu do pavilonu jsou umístěny informace pro rodiče.

Vychovatelky jednotlivých oddělení se řídí týdenními plány, podle nichž sestavují programy s rovnoměrně zastoupenými druhy činností.

Dokumentace školní družiny je vedena na předepsaných tiskopisech, ale v jednom oddělení ranní družiny je chybně veden přehled docházky na volných listech zvláště pro každý měsíc. Přehled docházky na měsíc leden nebyl předložen.

V průběhu hospitace byl zjištěn dobrý vzájemný vztah mezi žáky a vychovatelkami, osobnost žáka byla respektována. Nežádoucí projevy v chování žáků se nevyskytly.

Dokumentace školy

V dokumentaci školy scházelo ke dni inspekce opravené Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Ředitel školy předložil Informační výpis Školského úřadu Olomouc, který je pouze podkladem pro vystavení nového rozhodnutí a který není opatřen podpisem odpovědného pracovníka.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- část povinné dokumentace škol dle § 38a) zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol ve znění pozdějších úprav: vybrané třídní knihy a třídní výkazy, přehledy výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny - ze školního roku 1999/2000, vybrané katalogové listy žáků, školní řád, rozvrhy hodin, zápisy z pedagogických porad, vybraná osobní dokumentace žáků s postižením, vybraná personální dokumentace,
- informační výpis o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení,
- organizační řád
- výroční zpráva o činnosti školy za rok 1998/1999
- výroční zpráva o hospodaření za rok 1998/1999
- učební dokumenty, tematické a časové plány kontrolovaných předmětů
- kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků
- záznamy z provedených hospitací
- vybrané žákovské knížky a žákovské sešity
- podkladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Pozitiva

- realizace vzdělávacího programu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů
- systematická péče o žáky se zájmem o výpočetní techniku
- dobré personální zajištění výuky
- velmi dobrá interakce a komunikace mezi učiteli a žáky
- v oblasti řízení velmi dobrá úroveň organizování, motivování a vedení pracovníků

Negativa:

- slabá místa v rozvržení učiva českého jazyka a matematiky
- do třídních knih není od 4. ročníku zapisováno psaní
- chybějící učebnice fyziky v 9. ročníku
- administrativní nedostatek ve vedení dokumentace jednoho oddělení školní družiny
- protokoly o komisionálních zkouškách a záznamy o práci v zájmových útvarech nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech
- vysoké počty žáků při výuce cizích jazyků a překročení počtu žáků v jedné skupině výuky cizích jazyků
- vysoký počet žáků ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (VI. A a VII. A)
- absence opraveného Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení

Škola disponuje finančními prostředky zřizovatele a školského úřadu. Ve větší míře je prováděn nákup učebnic a učebních pomůcek pro žáky, méně finančních prostředků je vynakládáno na nákup ostatních pomůcek pro kabinety sledovaných předmětů.

*Namátkovou kontrolou nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků.
Na základě zjištěných skutečností je škola z hlediska řízení a především kvality vzdělávání
hodnocena jako velmi dobrá.*

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis	Razítko
Vedoucí týmu:	Mgr. Sylva Fitříková	Sylva Fitříková v.r.	
Členové týmu:	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová v.r.	
	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v.r.	
	Mgr. Vít Široký	V. Široký v.r.	

V Olomouci dne 15. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. února 2000

Mgr. Václav Poul

Václav Poul v.r.
Podpis ředitele

*Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR
č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.*

*Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční
zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční
zprávy jsou její součástí.*

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-03-21	Mazačová v.r.
Zřizovatel	2000-03-21	132 147/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly doručeny